

4
ROČNÍK 12

11. října 2002

V ČÍSLE:

Vyjádření rektorky UP ke „kauze Globus“ • Rozhovor s manažerem Uměleckého centra UP • Pomoc UP Gymnázium F. Palackého

V prostorách Děkanátu Pedagogické fakulty UP prezentoval 8. 10. novou knihu senátor prof. F. Mezihorák. Dílo „Galerie velkých Evropanů“ zachycuje zhruba sedm set let evropského myšlení a charakterem připomíná encyklopedii. První kmotrou této knihy se stala rektorka UP prof. J. Mačáková, která prohlásila, že v literatuře publikace zmíněného typu dosud chyběla. Rektorka poté i v souvislosti s životním jubileem senátora předala prof. F. Mezihorákovi novou zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj UP. (Více informací přineseme v příštím čísle.)

-map-, foto -tj- ▶

Univerzita udělila nové medaile Za zásluhy o rozvoj UP

■ Na přelomu let 2000–2001 byl vedením UP schválen návrh na pořízení nových medailí olomoucké univerzity *Za zásluhy o rozvoj UP (PRO MERITO)*, které uděluje rektorka UP při příležitosti životních jubileí (50, 60, 65 a více let) a jako projev uznání mimořádných zásluh o UP. Je udělována zejména členům akademické obce UP.

Do doby uzávěrky soutěže (11. 5. 2001) obdržela univerzita dva návrhy, a to autorů M. Othové (autorky *Pamětní medaile UP* vydané k 50. výročí obnovení UP) a ak. soch. M. Vitanovského. Komise jmenovaná rektorkou UP v červnu 2001 ve složení prof. I. Hlobil, CSc. (Katedra dějin umění FF UP), prof. Z. Kučera, doc. P. Herynek (oba z Katedry výtvarné výchovy PdF UP), PhDr. T. Hrbek (kanclér UP) a PhDr. P. Urbásek (ředitel Archivu UP) obě obdržené skici návrhu posoudila, doporučila rozšířit soutěž a oslovit další tři tvůrce z okruhu mladší generace umělců. Po předložení dalších dvou návrhů pak komise v říjnu 2001 doporučila k realizaci návrh **M. A. Petra Vogela** (VŠUP Praha), „zejména kvůli neotřelému kompozičnímu řešení a realistické modelaci portrétu Františka Palackého“.

Akademický sochař P. Vogel je absolventem VŠUP v Praze, kde v současné době působí jako odborný asistent u vedoucího Ateliéru pro kov a šperk prof. V. K. Nováka. Jako známý medailér a tvůrce šperků se mj. podílel na tvorbě medailí pro Kancelář šperkařů ČR.

Medaile v modifikacích zlaté, stříbrné a bronzové byly raženy firmou Jana Kazdová – TRIGA K v Praze (firma razí mj. řády a vyznamenání ČR, medaile pro Senát ČR aj.).

Poprve byla nová zlatá medaile Za zásluhy o rozvoj UP udělena v pondělí 7. 10. 2002 **prof. J. Jařabovi, CSc.**, prvnímu rektorovi UP po listopadu 1989 (na snímku uprostřed), druhou obdržel o den později **prof. F. Mezihorák, CSc.** (na snímku nahoře); oba byli oceněni při příležitosti svých významných životních jubileí.

-red-, foto -tj-

Zasedala Vědecká rada UP

■ V pondělí 7. 10. byly na zasedání Vědecké rady UP podány dva návrhy na řízení ke jmenování profesorem **doc. R. Šváchy, CSc.** (Ústav dějin umění AV ČR), v oboru dějiny výtvarných umění a **doc. Z. Šmahela, CSc.** (Přírodovědecká fakulta UK) v oboru antropologie. Dále byla Vědecká rada UP informována o celoživotním vzdělávání na CMTF UP a na PdF UP pro akademický rok 2002/2003. VR UP schválila návrh složení Kolegia oboru tělesná kultura, tělovýchova, kinantropologie a sport.

-red-

S podporou Mexického velvyslanectví

■ V těchto dnech vydalo Vydavatelství UP za finanční podpory Mexického velvyslanectví v Praze dvoudílnou publikaci doc. P. Štěpánka (FF UP) *Umění mexických indiánských civilizací (I. a II. díl)*. Při této příležitosti přicestovali do Olomouce velvyslanec Spojených států mexických v ČR F. Salas a kulturní rada velvyslanectví G. O. Sandy, aby se zúčastnili prezentace knihy na UP, která proběhla 8. 10. ve velké zasedací místnosti Rektorátu UP.

Nová publikace doc. P. Štěpánka, věnovaná zejména kulturám Aztéků a Mayů, nabízí studentům španělské filologie (ale i posluchačům dějin umění) souhrnný a doposud ojedinělý pohled na vývoj předkolumbovské kultury v Latinské Americe z pohledu historika umění. Předkládaný rozbor vybraných uměleckých děl má umožnit hlubší pochopení základů mexické kultury v rámci stejnojmenného kurzu. Autor přitom svou analýzu přísně omezil na díla výtvarného umění charakteristická pro danou kulturu. Tento „doplňkový průvodce k přednáškám“ bude zdarma k dispozici studentům, kteří jsou účastníky studia v tomto či příštím školním roce. Jak zdůraznil prof. J. Černý, vydání knihy koresponduje se snahou Katedry romanistiky FF UP propojit studium lingvistiky a literatury s oblastmi historie a dějin umění příslušných zemí.

Jak na tiskové besedě 8. 10. uvedl F. Salas, je celá akce jedním z mnoha výsledků snahy mexického zastupitelství v ČR o rozšíření jeho kulturních aktivit do různých měst České republiky. Mezi další akce, které v těchto dnech v Olomouci proběhnou, bude patřit také výstava „Mexické dušičky v Olomouci“ (VMO 17. 10.) a cyklus přednášek o tradici kultu smrti (VMO 23. a 30. 10.).

Téhož dne přednášel velvyslanec F. Salas ve velkém sále FF UP pro španělsky mluvící studenty UP o některých klíčových událostech Mexika 20. století, které určovaly jeho historii na poli ekonomickém, sociálním, politickém či kulturním.

-mav-

Toto číslo vychází s přílohou věnovanou Univerzitě třetího věku na UP (strany I–IV).

Vyhlášení volby kandidáta na funkci děkana Filozofické fakulty UP

Akademický senát Filozofické fakulty UP, v souladu s paragrafem 4 Statutu FF UP a s článkem 1 Volebního a jednacího řádu AS FF UP, vyhláší řízení o návrhu na jmenování děkanem FF UP.

Volební komise, zvolená z členů AS FF UP, je složena takto: prof. E. Petřů, DrSc. (KB), PhDr. B. Grygová, Ph.D. (KAA), PhDr. P. Hora, Ph.D. (KB), Mgr. A. Kalous (DSP KH), L. Červenáková (studentka KH a KGN).

Podat návrh na kandidáta na funkci děkana FF UP má právo každý člen nebo skupina členů akademické obce FF UP, tj. pedagogové a studenti prezenčního studia všech programů na FF UP. Návrh se podává písemně do 30. 10. 2002 AS FF UP (členům volební komise nebo předsedovi AS FF UP).

Kandidáti se představují dne 13. 11. 2002 ve 13 hod. v aule FF UP a volba kandidáta se uskuteční dne 20. 11. 2002 ve 13 hod. na zasedání AS FF UP.

-asff-

Děkan Fakulty tělesné kultury UP vypisuje soutěž s názvem

Projekt Pastviny

Cílem očekávaného projektu je koncepční řešení sportovního a rekreačního areálu Pastviny z hlediska dlouhodobé perspektivy. Studie bude obsahovat řešení otázek obsahové náplně a zaměření areálu s ohledem na široké spektrum různých uživatelů, ekonomicko-organizační zajištění provozu a materiální vybavení.

Zájemci o řešení daného projektu podají přihlášku doplněnou jednostránkovou anotací svých představ o řešení projektu do 20.10. 2002. Na základě předložených anotací vedení FTK vybere řešitele projektu. Výsledný projekt bude po schválení vedením FTK ohodnocen částkou 5000 Kč. Termín odevzdání projektu je 15. 12. 2002. Bližší informace poskytně tajemník FTK Ing. J. Vylegala.

-ftk-

Jen několik řádků

Hlavní úskalí není v Nebeském globu

Asi všichni tušili, že „nejdůležitějším“ bodem střední tiskové konference Univerzity Palackého bude instalování, či neinstalování Nebeského globu v prostorách nádvoří Uměleckého centra UP. Je to médií natolik rozvířená téma, že dotazy novinářů nikoho z přítomných nemohly zaskočit. Nemyslím si ale, že by Globus byl „hlavním pořadem dne“. Je totiž podivné, že s blížícím se datem slavnostního zahájení činnosti Uměleckého centra UP se na univerzitě nediskutuje spíše o tom, jak bude finančně, obsahově i organizačně zajištěn provoz celého objektu, včetně podmínek nabídky kulturních akcí pro veřejnost. Centrum by přece nemělo sloužit jen výuce uměnovědných a uměleckých kateder, na to jsou jeho prostory příliš kolosální. Mělo by se stát i významným kulturním střediskem města Olomouce – do budoucna se počítá s čtyřicetihodinovou „provozní dobou“, nabitou kulturním děním. Organizačně, dramaturgicky by měl program sladovat právě nedávno vybraný manažer. Jak ale bude jeho práce vypadat, ví snad jen on sám. Zvolila si ho totiž jen část přestěhovaných, přesněji pouze katedry Filozofické fakulty, z jejichž zdrojů je také placen. Jak je takto vybraný manažer respektován ve své pozici katedrami Pedagogické fakulty, jejíž vedení jej nechťelo? Jak asi bude sladovat projekty, plány, náměty obou fakult, celého konviku? Nebude někomu stranit? Jakkak asi bude vypadat takové „sladěné“ kulturní dění? A konečně, jak bude vinou těchto neshod už v prvo počátku vypadat prezentace Univerzity Palackého, které objekt patří? Bude to prezentace pozitivní?

M. Hronová

Pomoc UP Gymnázium F. Palackého v Neratovicích

Peněžní dary Gymnázium F. Palackého v povodní těžce postižených Neratovicích, k nimž vyzvala Katedra historie FF UP jednotlivé katedry a instituce univerzity, přinesly už první výsledky. Na Katedře historie FF UP se shromáždilo z osobních darů jednotlivců i z darů shromážděných na katedrách 15 530 Kč, které byly 26. 9. 2002 odeslány na účet gymnázia. Jak jsme byli informováni, byly další dary zaslány přímo do Neratovic.

Ředitelka gymnázia L. Novotná děkuje Univerzitě Palackého za projevený zájem o osud gymnázia a jeho žáků a píše:

Skutečnost je taková, že škody ve škole jsme schopni hradit z pojistného a z prostředků zřizovatele tak, abychom se zřekli jako instituce laskavé finanční pomoci. Přesto se nám podařilo odvézt primány na čtrnáct dní mimo Neratovice do „školy v přírodě“,

kterou sponzoruje obec Malá Skála, s pomocí se přihlásilo i gymnázium ze Dvora Králové, které nám nabízí věcnou náhradu za zničené přírodovědné sbírky.

Jako škola chceme shromážděné finanční prostředky poskytnout nejvíce postiženým studentům a jejich rodinám, abychom jim pomohli řešit tíživou životní situaci. Jde přibližně o patnáct studentů, z nichž někteří přišli doslova o všechno, jejich domy jsou určeny k demolici. Přechodně pobývají v náhradních prostorách obecních škol, v zapůjčených rekreačních objektech a v rodinách příbuzných. Jde o studenty trvale bydlící v nejvíce postižených obcích, jako je Obráství, Libiš, Tuhaň, Mlékojedy, Lobkovice a staré Neratovice.

Příběhy jednotlivců jsou velmi dojemné a citově působivé, ale ujišťuji Vás, že do školy nastoupili a svou situaci nesou statečně. Naši rodiče a děti se jim snaží pomoci.

Děkujeme Vám za pochopení, víme, že svou zkušenost máte a že jste to zvládli. My to také dokážeme.

Protože postižené gymnázium, a hlavně jeho žáci budou ještě dlouho potřebovat finanční pomoc, prosíme všechny, kteří by ještě mohli a chtěli pomoci, aby své dary odevzdali na Katedře historie FF UP (Křížkovského 10, zadní trakt, 1. patro) prof. Hrabové (Po, St, Čt) nebo je poslali na účet číslo 802906-824/0600, variabilní symbol 2002. Adresa: Gymnázium F. Palackého, Masarykova 450, 277 11 Neratovice, IČO 474 029.

L. Hrabová, FF UP

V pátek 4. 10. zavítal do Olomouce J.-L. Goester, nově jmenovaný rada Francouzského velvyslanectví v ČR pro kulturní spolupráci. Prohlédl si prostory Francouzského regionálního centra při FF UP a Rektorát UP. V téměř hodinovém rozhovoru s prorektorkou UP doc. L. Hornovou a vedoucí francouzské sekce Katedry romanistiky PhDr. J. Uvírovou (na snímku vlevo) zdůraznil postavení Olomouce jako důležitého centra frankofonie a ocenil perspektivnost a jedinečnost studijního oboru francouzština pro hospodářskou praxi. Zajímalo se rovněž o působení francouzských profesorů na UP. Profesori Flageul (ekonomie), Duterre (právo), Beaurepaire (řízení) a Yannakakis (politologie) přednášeli na Katedře romanistiky FF v týdnu od 7. do 11. 10. J.-L. Goester slíbil, že bude všestranně podporovat výjezdy studentů na francouzské univerzity. Rozhovor byla přítomna také S. Lerayová, nová ředitelka Francouzského regionálního centra.

-red-, foto -tj-

Pamětní medaili UP převzal 3. 10. 2002 v pracovně rektorky UP prof. F. Nather, přední odborník Spolkové republiky Německo na projektování složitých dopravních systémů, především mostních konstrukcí. Prof. Nather pochází z Olomouce, od r. 1946 však žije v Mnichově, kde působí na Technische Universität München. Už osm let spolupracuje s Katedrou občanské výchovy PdF UP a zúčastňuje se pravidelně Trinacionálního česko-německo-polského symposia.

-red-, foto -tj-

Bývalý ministr zahraničních věcí J. Dienstbier představil v nedávných dnech v prostorách UP svou novou knihu s názvem „Daň z krve“. Publikace se zabývá válkou v bývalé Jugoslávii tak, jak ji J. Dienstbier viděl jako zvláštní zpravodaj OSN.

-red-, foto -tj-

Poděkování

Ve dnech 11. a 12. 9. 2002 se uskutečnilo již IV. odborné setkání zaměstnanců vysokých škol ČR, kteří na jednotlivých školách a jejich součástech zajišťují činnosti týkající se problematiky bezpečnosti práce a požární ochrany. Na přípravě tohoto setkání se opět podíleli R. Urban (RUP) a M. Svozil (LF UP). Program celého setkání byl připraven tak, aby byli všichni zúčastnění informováni o nových legislativních změnách v oblasti BOZP a PO. Po každém jednotlivém bloku probíhaly mezi přednášejícím a posluchači zajímavé dotazy přímo z praxe. Ne vždy se však na konkrétní problém našla správná odpověď. Přesto je nanejvýš potřebné i do budoucna taková setkání dál uskutečňovat, neboť výměna praktických zkušeností z jednotlivých škol je velice důležitá pro zlepšování podmínek na úseku BOZP a PO.

Touto cestou bych chtěla za účastníky semináře poděkovat za dobře připravené setkání našemu kolegovi R. Urbanovi, MUDr. E. Nakládalové z Kliniky pracovního lékařství FNO za přednášku, která byla zaměřena na oblast lékařských preventivních prohlídek zaměstnanců, a rovněž i RNDr. D. Dvorské z Krajské hygienické stanice v Olomouci, která ve své přednášce vysvětlila zejména povinnosti zaměstnavatele při určování kategorizace prací.

Za účastníky setkání Z. Fialová, referentka BOZP a PO Masarykovy univerzity v Brně

Pojďte s námi zkoumat řasy

Čistota povrchových vod, využití řas v ekomonitoringu a biotechnologii, stejně jako v rekonstrukci klimatických a trofických poměrů sladkovodních i mořských biotopů se dostává do popředí zájmu odborné i laické veřejnosti. Přispívá k tomu i zvyšující se výskyt nebezpečných vodních květů sinic, jejichž toxiny a alergeny se stávají celosvětovým problémem. Proto se každoročně koná řada mezinárodních konferencí, kde si algologové vyměňují zkušenosti, kontakty, informace. Rovněž olomoucká algologie nechce zůstat stranou, pokud jí to dovolují finanční grantové prostředky.

V současné době tvoří algologickou laboratoř Katedry botaniky PŘF UP jeden vědeckopedagogický pracovník a tři interní studenti doktorského studijního programu. Zaměření pracoviště je ekologické a ve spolupráci s Laboratoří růstových regulátorů se chystáme zabrousit rovněž do fyziologie. V letošním roce se členové algologické laboratoře zúčastnili tří mezinárodních akcí.

Konference *Shallow lakes*, Balatonfüred, květen 2002

Konference nebyla zaměřena pouze na řasy, ale širokou limnologickou problematiku, vztahující se k mělkým stojatým vodám. Zúčastnilo se jí asi 300 limnologů, z ČR byla zastoupena pouze Olomouc. Prezentována byla jedna přednáška (A. Pouličková) a dva poster (M. Kítner, P. Hašler: *Planktonic cyanobacteria of central and northern Moravia*).

Konference *Green algae*, Smolenice, červen 2002

V příjemném prostředí zámku se díky lepší finanční dostupnosti lokality sešla celá plejáda českých

i zahraničních příznivců zelených řas. Zastoupeny byly UK Praha, JČU C. Budějovice i UP Olomouc. Zahraniční účastníci reprezentovali všechny obydlené kontinenty. Olomoucký team v kompletní sestavě prezentoval jednu přednášku (A. Pouličková) a dva poster (M. Kítner, P. Hašler).

17th International Diatom Symposium, Ottawa, Canada, srpen 2002

Diatomologické sympozium již bylo nákladnější, což se odrazilo na složení účastníků. Dřívou většinu tvořili účastníci z USA, Kanady a Japonska (100), méně početná byla skupina z Latinské Ameriky (17) a Velké Británie (10). Zbytek Evropy reprezentovalo 37 účastníků. Ani zde nezmizela česká algologická škola pasivním divákem – v sekci „Freshwater ecology“ zazněla přednáška A. Pouličkové.

Všechny zahraniční aktivity byly v letošním roce hrazeny z grantových prostředků, a to z grantu GAČR – *Ekologie karpatských pramenišť* a grantu FRVŠ – *Sukcese fytoplanktonu nově budovaných rybníků*.

Na všech projektech se svou prací podílejí kromě členů algologické laboratoře rovněž studenti v rámci bakalářských a diplomových prací, za což jim patří náš dík. Od založení laboratoře v roce 1996 bylo na katedře obhájeno šest bakalářských a 18 diplomových prací s řasovou tematikou, z toho 18 studentů již své výsledky publikovalo v odborných recenzovaných časopisech. V přípravě jsou další projekty, pro něž budeme v následujícím období potřebovat rovněž studenty se vztahem k biochemii a fyziologii. Ve spolupráci s Laboratoří růstových regulátorů UP jsme se pustili do studia řas jako producentů biologicky aktivních látek.

Naši studenti se pravidelně účastní setkání českých a slovenských zájemců o algologii *Chantransia*, kterou pořádá Česká algologická společnost. V letošním roce se akce uskutečnila v říjnu v Lednici na Moravě. Každoročně se několik studentů účastní **pracovní konferenci České algologické společnosti**, která je letos opět v říjnu v Biologickém centru v Nových Hradech u Třeboně.

K významným aktivitám algologické laboratoře patří rovněž editorská práce na časopisu České algologické společnosti *Czech Phycology*. V letošním roce vyšlo druhé číslo, za jeho tisk patří dík VUP Olomouc. O předplatné časopisu ve Smolenicích projevil zájem několik odborníků z Polska, Nizozemí, Maďarska, Francie a Brazílie. Kromě objednaných článků světových osobností (prof. J. Komárka, doc. T. Kaliny) mají možnost v časopise publikovat studenti výsledky svých diplomových či doktorských prací. Časopis je recenzován předními odborníky v taxonomii, ekologii, experimentální a aplikované algologii. Zájemcům je k dispozici v knihovně katedry botaniky v Holicích, zakoupit si ho mohou u algologů na katedře.

OTÁZKA PRO DOC. Z. HRADILA

Existuje spolupráce mezi pracovišti UP a firmou Philips Hranice, s. r. o.?

Vedoucího Katedry optiky PŘF UP **doc. Z. Hradila** jsme se zeptali na spolupráci katedry s firmou Philips Hranice, s. r. o.:

S firmou Philips Hranice, s. r. o., zatím nespolupracujeme, ale chystáme se. V tomto ohledu jsme již kontaktovali firmy Meopta Přerov, a. s., a Autopal Nový Jičín, s. r. o., s firmou Philips Hranice, s. r. o., zahájíme jednání na začátku tohoto semestru. Kromě možné vědecké spolupráce v oblasti optiky bychom chtěli, aby se její zaměstnanci podíleli na specializaci v bakalářském studijním programu „Přístrojová optika“.

Co se týče uplatnění našich absolventů ve firmě Philips, přesnou statistiku si nevedeme, ale více než pět jich určitě bude.

-red-

-alla-

O ČEM SE MLUVÍ

Vyjádření rektorky UP ke „kauze Globus“

Úpravu nádvoří i parkánu Uměleckého centra UP v bývalém jezuitském konviktu navrhovali architekti Ing. arch. P. Fabián, Ing. P. Mičola, Ing. arch. M. Procházka a V. Blažák. K návrhu se vyjadřoval Státní památkový ústav v Olomouci a referát kultury Okresního úřadu Olomouc. Součástí tohoto návrhu je i umístění díla A. Habermanna.

Hlavní námitkou učitelů a studentů Katedry výtvarné výchovy proti umístění díla je obava, že objekt výtiskne prostoru nádvoří statický ráz, zatímco by volný prostor měli zabydlet svými výtvarnými díly studenti. Lze namítnout, že studenti využívali i v uplynulých letech pro své výtvarné projekty stávající prostor univerzity i města. Vycházeli přitom ze stávajících podmínek, které je naopak inspirovaly. Jako příklad je možné uvést instalaci růžových andělů na kašnu na rektorátním nádvoří, využití vodní plochy kašny ve Zbrojnici, instalaci objektů na schodišti Rektorátu či na jednacím stole velké zasedací síně.

Vedení univerzity těmito aktivitami nikdy nebránilo, žádostem o využití netradičních prostor bez váhání vyhovělo.

Je přirozené, že nový výtvarný prvek ve veřejném prostoru přináší rozdílné pohledy, a je dobře, že členové akademické obce projevují o své nové pracoviště zájmy. Děkany Filozofické a Pedagogické fakulty jsem seznámila se svým záměrem zkušebně instalovat plastiku na místo, pro které bylo ve spolupráci autora a architekta vytvořeno, a čekám na jejich vyjádření. Domnívám se, že by umístění Nebeského globu na nádvoří konviktu umožnilo pokračovat věcně v diskusi, konfrontovat dílo s prostředím, posoudit rozsah volného prostoru nejen nádvoří, ale i parkánu pro výtvarné a další aktivity kateder, dát prostor širší výměně názorů. Akademická veřejnost i návštěvníci konviktu by tak měli mít možnost posoudit dílo v celkovém kontextu.

Prof. J. Mačáková, CSc., rektorka UP

Stručně

Ve středu 9. 10. 2002 se ve velké zasedací síni Rektorátu UP konala **tisková konference k zahájení akademického roku 2002/2003**, jejímž obsahem byly zejména informace o výsledcích přijímacího řízení a ubytování na kolejích, o volbách rektora a děkanů pěti fakult, o přípravě a programu slavnostního otevření konviktu aj.

* * *

Dnes začíná v klubovně Vlastivědného muzea v Olomouci **XVIII. Zapletalův – Wondrákův medicínský historický den**, který připravily Spolek lékařů České lékařské společnosti J. E. Purkyně Olomouc, Sekce dějin lékařství Vlastivědné společnosti muzejní Olomouc, Česká společnost pro dějiny věd a techniky Rady vědeckých společností ČR pobočka Olomouc.

* * *

Na úterý 15. 10. je připraveno **setkání rektorky UP se studenty olomoucké univerzity**.

* * *

Slavnostní **imatrikulace studentů Univerzity třetího věku pro nový akademický rok** proběhne ve středu 16. 10. v aule FF UP (13.30 hod.).

-red-

Aktuality ve fyzioterapii

Katedra fyzioterapie a algoterapie FTK UP pořádá tradiční seminář Aktuality ve fyzioterapii, letos na téma *Rehabilitace u poškození měkkých tkání a instabilit kolenního kloubu* (neurofyziologie, zobrazování, kineziologie, ortopedie, ortetika, fyzikální terapie, kinezioterapie...)

Seminář se uskuteční 23. 11. 2002 ve velké aule Filozofické fakulty UP, Křížkovského 10.

Doba konání – 8.30 až 14.00 hodin (registrace 8.00–8.30 hod.).

Účastnický poplatek 200 Kč (50 Kč pro pregraduální studenty) na místě před zahájením semináře.

Závazné přihlášky telefonicky a e-mailem (viz níže uvedené kontakty), příp. i poštou budou přijímány **do 15. 10. 2002**.

Podrobný program bude zveřejněn na stránkách www.ftk.upol.cz/kfa (resp. www.upol.cz).

V případě zájmu můžeme program zaslat elektronickou poštou.

Další informace, přihlášky: V. Hanušová, tel. 585636308, e-mail: hanusov@ftknw.upol.cz, Mgr. Pečinková, tel. 585636304, e-mail: pecinkov@ftknw.upol.cz.

-red-

Pozvánka na přednášku

Katedra ekologie a životního prostředí PŘF UP zve na přednášku architekta J. Kubička na téma *Amazonie dnes – budoucnost světa zítřa – poučení pro jiné země*, která se uskuteční 14. 10. 2002 v 16 hod. v aule PŘF UP. Následovat bude diskuse o důsledcích pro jiné části světa, včetně České republiky.

-red-

Mimořádná povodňová stipendia

Stejně jako v roce 1997 po velkých červencových povodních na Moravě a ve východních Čechách, rozhodla správní rada nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ na svém zasedání 2. 9. 2002 o vyhlášení mimořádných povodňových stipendií. V akademickém roce 2002/2003 bude uděleno celkem 50 stipendií, každé v celkové částce 16 000 Kč.

Podmínky: a) žadatel je prokazatelně úspěšným studentem, b) rodiče přišli o možnost trvalého bydlení v důsledku povodní (ztráta nemovitosti, vystěhování z bytu), nemohou v dosavadní míře podporovat studenta při studiu na vysoké škole, a student se tak dostal do mimořádných sociálních potíží.

Správní rada Nadání se seje v roce 2002 k jednání 14. 10. a 16. 12. Žádosti se přijímají do 7. 10. a 9. 12. 2002.

-red-

Nabídka stipendií

Česko-německý fond budoucnosti vypisuje pro české a německé studující českých a německých vysokých škol stipendia ke studiu v příslušné sousední zemi. Stipendia jsou určena na 10 měsíců, tzn. na dva semestry, zpravidla počínaje zimním semestrem. Výše stipendia činí 550 € měsíčně plus jednorázový příspěvek na náklady ve výši 550 € (cestovné, ostatní výdaje apod.). O stipendium se mohou ucházet studující všech semestrů jakož i doktorandi/doktorandky humanitních a společenských věd (jazykověda, literární věda, kulturologie, nauka o komunikaci, historie, politické vědy, filozofie, sociální vědy, právo, hospodářské vědy aj.) Pobyt v zahraničí slouží k získání, resp. prohloubení znalostí jazyka a kultury sousedních zemí. Proto mají stipendisté/stipendistky během stipendijního studia pracovat na konkrétním projektu s česko-německou tematikou a na toto téma napsat referát (může se také jednat o diplomovou či doktorskou práci, o jejichž závěrech je potom třeba podat zprávu).

Česko-německý fond budoucnosti chce svým stipendijním programem rozšířit okruh lidí, kteří se v průběhu svého studia zabývají jazykem a kulturou sousedních zemí. Nabídka stipendií se proto týká výlučně studentů, kteří chtějí v rámci studia ve své zemi absolvovat jednorázový pobyt v zemi sousední. Stipendium není udělováno těm, kdo v této zemi právě vykonali jiný studijní pobyt a chtějí na něj přímo navázat. Vyloučena je dvojí stipendijní podpora, tj. současně pobírání dalšího stipendia.

Česko-německý fond nehradí případné náklady na jazykovou výuku nebo na speciální cizojazyčné programy. Stipendistům/stipendistkám se doporučuje, aby se již předem informovali o ubytovacích možnostech, např. na kolejiích hostitelské univerzity a rovněž tak o vízových ustanoveních hostitelské země (www.czech-embassy.de resp. www.german-embassy.cz).

Zádsti o stipendium je třeba podat ve čtvrtém vyhotovení do 30. 11. 2002 (datum poštovního razítka) na sekretariát Česko-německého fondu budoucnosti. Formuláře žádosti jsou k dispozici ke stažení na internetových stránkách fondu, případně mohou být vyžádány na adrese: Sekretariát Česko-německého fondu budoucnosti, Na Kazance 634/7, 171 00 Praha 7, tel: 02/838 505–12,13,14, fax: 02/838 505 03, e-mail: info@fb.cz, internet: <http://www.fondbudoucnosti.cz>.

-red-

Rektorka Univerzity Palackého v Olomouci ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrčím dialog s posuzovateli jejich práce vyhláší

9. ročník veřejné literární soutěže

pro studenty Univerzity Palackého

Podmínky soutěže: Předložit v oboru poezie 5–10 textů, v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran, v oboru drama text hry, a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou. (Stranou se miní strojepis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhzech.)

Závěrečný termín odevzdání prací je **28. březen 2003**.

Za nejlepší práce budou uděleny ceny: 1. cena – 2000 Kč, 2. cena – 1500 Kč, 3. cena – 1000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvoují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektorka UP.

Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2003 a zveřejněny v Zprávě UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: Sekretariát rektora Univerzity Palackého, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc. Obálku označte heslem „Literární soutěž“.

-rup-

Obecným trendem je snižování délky hospitalizace

Když jsem vešla do pracovny prof. V. Mihála, CSc., přednosti Dětské kliniky LF UP a FN Olomouc, nemohla jsem si nevšimnout několika rozevřených mohutných svazků ležících na jeho pracovním stole. To, že studium medicíny nekončí slavnostní absolventskou promocí, je patrné také z následujícího rozhovoru.

Pane profesore, můžete ve stručnosti představit svou kliniku? Kolik má oddělení a na co se specializují?

Dětská klinika je ambulantní a lůžkové zařízení, které poskytuje péči dětem všech věkových kategorií nejen pro Olomoucký kraj, ale naši péči poskytujeme trvale i mnoha dětem ze Zlinska, Novojičínska, Kroměřížska a také Ostravska. V minulých letech prošla naše klinika potřebnou restrukturalizací nejenom z důvodu ekonomické rentability poskytované péče. Z původních sto třiceti momentálně disponujeme jedním stem lůžek pro nemocné děti a jejich rodiče.

Naše klinika je rozčleněna na pět samostatných specializovaných oddělení. Základem každého dobrého pracoviště je jednotka intenzivní a resuscitační péče, která byla na naší klinice dobudována v minulém roce. Co se týče přístrojového vybavení, patří toto oddělení k nejlépe vybaveným zařízením tohoto typu v České republice. Zde jsou hospitalizováni děti s porušenými nebo ohroženými vitálními funkcemi a v poslední době i dlouhodobě hospitalizované děti s vrozeným nebo získaným poškozením centrálního nervového systému, často závislé na speciálních přístrojích. Některé děti, jimž je poskytována péče na „nižších“ stupních, se ne vždy podaří přeložit na kliniku včas. Naštěstí se včasnost odeslání na vyšší pracoviště rok od roku zlepšuje.

Na dalších dvou odděleních (jedno pro kojence a menší děti a druhé pro starší děti) je péče zaměřena převážně na akutní stavy, které mají většinou infekční původ (zánehy plic, průjmý apod.). Na těchto odděleních je kladen důraz na rychlou obměnu. Obecným trendem v medicíně a v pediatrii zvláště je snižování délky hospitalizace. U nás je průměrná délka hospitalizace pět dní, což je číslo srovnatelné se světem. Dlouhodobě je v Olomouci velmi dobrá péče o děti s onemocněním ledvin, proto máme ve čtvrtém patře dnes zrekonstruované pooperační a diagnostické oddělení, které úzce spolupracuje s Urologickou klinikou a kde zajišťujeme péči dětem podstupujícím chirurgický zákrok pro vrozené vady uropoetického traktu a ledvin, ale i o děti operované na Chirurgické, Neurochirurgické a ORL klinice. Kromě těchto oddělení disponuje naše klinika specializovanými odbornými ambulancemi, jimiž ročně projde až 30 000 dětí (alergologie a imunologie, endokrinologie a diabetologie, gastroenterologie, neurologie, revmatologie, hematologie, hepatologie, ambulance pro dědičné metabolické poruchy, kardiologie, nefrologie a dětská psychologie). V současné době na naší klinice pracují dvě dětské psychologičky, ale vzhledem k nárůstu onkologických a zejména chronických onemocnění už dnes je potřeba daleko vyšší. Do budoucna je naší snahou vybudovat moravské neonatologické screeningové centrum pro vrozené metabolické vady, neboť pro něj máme dostatečnou personální, laboratorně-diagnostické, ale i přístrojové předpoklady.

Jak je vaše klinika úspěšná v léčbě nádorových onemocnění?

Na naší klinice máme hemato-onkologické oddělení s dvanácti lůžky, kde pečujeme o děti s hemoblastózami (leukémií) a maligními lymfomy. Oddělení čeká v krátké době rekonstrukce, jejímž cílem je vybudování izolačních boxů, neboť onkologicky nemocné děti procházejí v rámci agresivní cytostatické léčby útlumem kostní dřevě a jsou velmi náchylné k infekcím, které ohrožují život a negativně ovlivňují léčbu. I u dětí s nádorovým onemocněním krve tvorby se snažíme minimalizovat jejich pobyt na oddělení.

Před několika lety jsme se nadto pokoušeli o získání možnosti léčit i děti se solidními nádory, ale vzevřeného řízení pro nás bohužel dopadlo neúspěšně. I když jsme opakovaně upozorňovali na nestandardní postup tohoto řízení, jsou dnes děti soustředěny pouze

na dětských onkologických klinikách v Brně a Praze. Nepovažujeme tento stav za neměnný a znovu se budeme zřejmě pokoušet promluvit do organizace péče o onkologicky nemocné děti v ČR. Významné je, že jsme se v dětské onkohematologické péči stali referenčním centrem pro Moravu a musím říci, že jsme v diagnostice a léčbě akutní lymfoblastické leukémie dosáhli velmi dobrých výsledků. Úspěšnost léčby v závislosti na léčebném protokolu se v Olomouci pohybuje od 83 do 92 %. Na tomto výsledku se samozřejmě nepodílí jen naše klinika, ale i několik dalších pracovišť. Diagnostické zázemí máme především na Hemato-onkologické klinice prof. K. Indráka, kde zejména molekulárně-genetické oddělení vedené doc. M. Jarošovou přispívá k vysoké diagnostické úrovni našeho centra. Dále úzce spolupracujeme s Ústavem patologie, Radiologickou klinikou a dalšími. Spolupracujeme také s jinými českými i zahraničními pracovišti v Evropě i USA.

Co mě mrzí, je skutečnost, že z celkové počtu dětí s leukémií se v Olomouci léčí pouze desetina dětí z ČR, ačkoli kapacitně jsme schopni poskytnout vysoce kvalitní péči až 40–50 % nemocných dětí. Z tohoto důvodu chceme v budoucnu nabídnout naši péči také malým pacientům ze zahraničí, kde je úroveň diagnostiky a léčby nižší.

Na rozdíl od jiných oborů, které se specializují na léčbu chorob konkrétních lidských orgánů (Oční klinika, Otolaryngologická klinika), se vaše pracoviště věnuje komplexní péči o jedince-dítě. Do jaké míry vyžaduje pediatrie znalosti z ostatních medicínských oborů?

Pediatr by měl zvládnout péči o dítě od novorozeneckého věku až po věk adolescentní. Mnohdy je to těžké, neboť v každém věku se vyskytují odlišné příčiny probíhajícího onemocnění. V posledních letech se tedy i pediatrie štěpí na různé subspecializace. Profilují se odborníci pro novorozenecký věk, pro kojenecký věk, pro adolescenty atd.

V současné době se dynamicky rozvíjí genetika, díky níž je možno předejít vrozeným vadám u dětí. Zaznamenali jste pokles výskytu vrozených vad?

Přesná statistická čísla vám z hlavy neřeknu. Radikální snížení jsme však nezaznamenali. Samozřejmě zásluhou zejména práce genetiků, neonatologů a pediatrů došlo k určité redukci některých vrozených vad. Směrem systémového screeningového vyhledávání potenciálních nosičů vrozených vad se bude medicína do budoucna ubírat. Je to ale také otázka financí.

Jaké je výzkumné zaměření vaší kliniky?

Klinický výzkum našeho pracoviště je zaměřen podle jednotlivých specializací, v onkologické hematologii pak na dětskou leukémií, neboť máme pro tento výzkum v Olomouci kvalitní zázemí. Na naší klinice jsme před sedmi lety vybudovali Laboratoř experimentální medicíny vedenou MUDr. M. Hajdúchem, která se zaměřuje na molekulárně orientovaný medicínský výzkum. Léčba nádorů je dnes založena na molekulárně genetických vlastnostech těchto nádorů a jejich diagnostika se provádí právě v této laboratoři. Zde také pracuje národní referenční centrum pro testování citlivosti nádorových buněk na cytostatika před zahájením cytostatické léčby. Výsledky, jichž jsme dosáhli, byly v Holandsku, Rakousku i v Německu použity při sestavování nových léčebných protokolů dětí s akutní leukémií.

Primární výstup je zaměřen na hledání nových látek s protinádorovými účinky. V této oblasti spolupracujeme na několika projektech s prof. M. Strnadem z Přírodovědecké fakulty. Nejdříve trvajících projekt se věnuje preklinickému zkoumání Boheminu a Olomoucinu – látky objevené prof. M. Strnadem. Ve spolupráci s prof. Sovákem z kalifornské univerzity jsme na Onkologické klinice LF UP vstoupili do klinických zkoušek s lékem nazvaným Protaxel, který zatím prokazuje velmi dobré léčebné výsledky.

Kromě toho pracujeme na mnoha dalších grantových výzkumech, jejichž výsledky pravidelně publikujeme.

Za rozhovor poděkovala

A. Novobilská

„Měl bych být jakýmsi styčným důstojníkem, u něhož se sbíhají plány a projekty všech kateder,“ říká manažer UC UP Jakub Korda

První informace o tom, že v rekonstruovaném jezuitském konviktu – Uměleckém centru UP bude třeba manažera, probleskly zhruba v polovině loňského akademického roku. Bohužel tu potřebu nepocítovali všichni. Z pěti uměnovědných kateder, které dnes již „bydlí“ v konviktu, dvě považovaly a považují místo manažera za zbytečnost. Přesto, manažera UC UP Jakuba Kordu dnes ve zmíněném objektu najdete. Sídli v podkroví značně rozsáhlých konviktních prostor a jeho práce, financovaná pouze ze zdrojů FF UP, je a bude přinejmenším nelehká. V průběhu již započatého pracovního maratónu jsem se ho zeptala:

O vyhlášení konkurzu na manažera UC UP nebyla zmínka. Kdy a jak probíhal?

Rada UC je složena z představitelů pěti uměnovědných kateder sídlících v konviktu. O výběrovém řízení jsem se dověděla ústy jejího člena zastupující Katedru teorie dějin a dramatických umění FF UP. Za tuto katedru jsem byl také delegován. Pokud vím, jednalo se o interní jednání zmíněných pěti kateder, jež do „boje“ vysílaly své zástupce. Konkurz proběhl v červnu, v pozdních večerních hodinách. Asi v dvouhodinovém rozhovoru padaly příjemné i nepříjemné dotazy. Se svými soupeři jsem se osobně neviděl. Jelikož Pedagogická fakulta UP byla proti zřízení tohoto místa, za její dvě katedry nebyl delegován nikdo.

Jaký byl důvod nesouhlasu Pedagogické fakulty se zřízením tohoto místa?

Jsem přesvědčen, že důvodem je nefunkčnost komunikace mezi Pedagogickou a Filozofickou fakultou UP. Tahle otázka by ale měla být zastoupena někomu jinému. Já osobně mám tu zkušenost, že s Pedagogickou fakultou vážně komunikace.

Kolik času máte na obhajobu místa manažera a vlastně i své osoby?

Jsem přímo podřízen Radě UC UP a pracovní smlouvu mám uzavřenou na dobu jednoho roku. Za tu dobu musím obhájit nejen svou osobu na místě manažera, ale i smysl existence tohoto místa. Beru to jako velkou výzvu. Za svou výhodu však považuji, že díky tomu, že jsem ještě jednou nohou ve studentském životě (J. Korda dokončuje studium na Katedře teorie dějin a dramatických umění FF UP), drtvivou většinu lidí z těchto kateder znám, znám i jejich prostředí.

Manažerská práce je velkým dílem spojena s ekonomikou. Cítíte to také tak?

Finanční zabezpečení Uměleckého centra UP bude asi největší oříšek. Nápadů je už nyní spousta, mnohé však končí u nákladů. S naprostou děravým rozpočtem obou fakult a tím všech kateder to bude těžké. Neočekávám, že by z rozpočtů kateder plynuly nějaké částky na provoz Uměleckého centra UP. Problémů, které mi ztěžují práci, a to nejen finančních, je spousta. Dosud např. neexistuje Provozní řád UC UP. Velmi mi to komplikuje práci. Jen si představte, že jednáte např. se zástupci firem a nemáte tzv. „krytá zada“. Ale zpět k financím. V této době se mj. jedná o zvyšování normativu a koeficientů náročnosti studijních programů, podle něhož Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR otuje jednotlivé studijní programy. Snad bude výsledkem jednání ku prospěchu uměnovědných oborů a do budoucna se tak zlepší jejich financování (viz ŽUP č. 1, str. 9).

Mimo přímé zajišťování finančních prostředků je mou prací také péče o grantové projekty, komunikace s nadacemi apod. To vše se ale musí odehrávat v užší komunikaci s jednotlivými katedrami, jejichž členové mají kontakty, mají zkušenosti. Myslím, že by měli na konkrétní podobě projektů spolupracovat. V jednom člověku se totiž pět kateder „ošetřit“ nedá. Tíha odpovědnosti tedy hodně leží i na nich.

V restaurovaném jezuitském konviktu se pohybuje obrovské množství lidí, kteří mají tvůrčí ambice. Myslím, že z toho se dá těžit. Spousta studentů divadelní vědy tvoří divadlo, má mnoho známých, kontaktů. Totéž platí o filmových vědcích, historických umění, muzikolozích, nemluvě o studentech těch dvou primárně tvůrčích kateder Pedagogické fakulty.

Do určité míry také spoléhám na podporu města Olomouce. Jsem totiž přesvědčen, že celý projekt UC

UP by měl Magistrát města Olomouce i regionální firmy zaregistrovat v pozitivním slova smyslu. Doufám, že se mi podaří Magistrát města Olomouce přesvědčit, že by se konviktu měl dostat do zorného úhlu jejich zájmu. Je to totiž krok vpřed ke kulturnímu dění v Olomouci. Je jasné, že by byla velká škoda, kdyby tyto úžasné prostory byly využity jen pro výukové účely. Rekonstruovaný jezuitský konviktu je sám o sobě krásný, sám o sobě funguje. Věřím, že bude mít u veřejnosti ohlas.

Co byste řekl ke koncepci konviktu? Jaký v tomto směru zaujímáte postoj?

Chápu ji ve dvou směrech. V odstředivém a do- středivém. Zprv, konviktu by měl dostředivě zprostředkovat kvalitní výuku pro lidi, kteří v něm působí. Tzn. chtěl bych sem „přitáhnout“ výtvarníky, filmové tvůrce, divadelníky, muzikanty. Co jiného totiž může zlepšit výuku uměnovědných oborů než přímý kontakt s předmětem jejich studia? Neméně důležitý pak je i odstředivý směr. Stále tu totiž chybí prezentace univerzity vůči veřejnosti. I v tomto směru vidím velký úkol konviktu.

Slavnostní zahájení ku příležitosti otevření UC UP proběhne 4. 11. Jaké kulturní dění bude následovat?

Rád bych v této souvislosti poznamenal: jsem zvědav, zdali si kompetentní osoby uvědomují, že Umělecké centrum UP je grandiózním projektem a rozjízdí se, a to bych zdůraznil, od nuly. Když se něco buduje od základů, je to vždy velmi těžké. Proto doufám, že nikdo není tak naivní, že by si myslel, že se zde vše rozjede hned, jaksi samo a samo bude fungovat. Já mohu jen říci, že udělám vše, co je v mých silách. A dále k dramaturgii, v níž spočívá také velký díl mé práce: budu sjednocovat dramaturgické záměry, které si každá katedra určitým způsobem vytváří. Myslím, že bych měl být jakýmsi styčným důstojníkem, u něhož se sbíhají plány a projekty

všech kateder. Vedle iniciativy pedagogů čekám také iniciativu studentů. Mohu už nyní říci, že první zájemci jsou i z řad mimouniverzitních organizací. Do toho všeho bych rád vložil i svou invenci, rád bych přišel také s vlastními projekty. Už nyní, při pozvolném startu, zde kolidují některé akce, tudíž smysl

tohoto místa, a to jak v organizačním, tak dramaturgickém ohledu, je podle mne oprávněný. Po slavnostním zahájení (4. 11.), které pohltí celý týden – mou představou je, že by to měl být nekvalitní kulturní program – se zde uskuteční mezinárodní konference Výtvarná výchova a mody její komunikace, na ni navazuje konference Historická Olomouc s názvem Umění a mor, která se částečně bude překrývat s Československou konferencí filmových teoretiků a historiků. Mám již nějaké návrhy k uskutečnění konference Hudební pedagogika a výchova, na začátku prosince zde proběhne Festival animovaného filmu. Rýsuje se také více než tříměsíční nabídky hudební program Katedry muzikologie FF UP.

Děkuji za rozhovor.

M. Hronová, foto -tj-

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

V Uměleckém centru Univerzity Palackého sídlí pět uměnovědných kateder. Tři katedry patří Filozofické fakultě, dvě Pedagogické fakultě. Je to snad první objekt v historii UP, v němž sídlí dvě fakulty při rovnocenných pravomocích, právech i povinnostech. Mnohé v konviktu tedy záleží na domluvě a na jakémsi kompromisu. Už nyní je ale zřejmé, že se fakulty v mnohém neshodnou. Příkladem může být zřízení

▲ Z odpadků, které se ještě stále vrší v přízemních chodbách konviktu, vytvořili studenti výtvarné výchovy objekt „Pozemský brajgl“, který „na zkoušku“ umístili na hlavní nádvoří konviktu, na místo, kde chce univerzita postavit kovářskou dekoraci „Nebeský globus“.

-hav-

místa manažera UC UP. Pedagogická fakulta (její dvě katedry) se postavily proti. Filozofická fakulta však tvrdí, že manažer v tak obrovském kolosu, jakým konviktu bezesporu je, též v souvislosti s jeho kulturní náplní, potřebný je. Manažer jako výsledek iniciativy Filozofické fakulty existuje.

Co bylo důvodem nesouhlasu Pedagogické fakulty UP se zřízením výše zmíněného místa?

Odpovídá děkan PdF UP doc. J. Šteigel, CSc.: Tento nesouhlas byl můj osobní a nevyjasněných kompetencích a náplní práce manažera i o nejasnostech kolem odpovědnosti za nový objekt a o případném výběrovém řízení na místo manažera na základě návrhů, které předložil uchazeči o toto místo.

Oficiálně se brány UC UP otevírají za necelý měsíc. Spousta nedostatků, které vyvstávají s jeho provozem, se řeší. Např. dosud není k dispozici Provozní řád UC UP. Neexistenci tohoto dokumentu kritizoval již počátkem září manažer zmíněného objektu, jemuž se tím komplikuje práce.

V jaké fázi příprav se nachází Provozní řád Uměleckého centra Univerzity Palackého?

Odpovídá JUDr. L. Antonů, právník UP: Zmíněný dokument byl zpracován v rámci fakult, které objekt užívají, a to ve spolupráci s kvestorem UP. První pracovní návrh právní oddělení UP komentovalo již 13. 9. 2002.

Odpovídá Ing. F. Pěruška, tajemník FF UP: Taková podoba provozního řádu je na Univerzitě Palackého specifická. Dosud totiž neexistovalo, aby jeden objekt užívaly dvě fakulty. Tzv. pracovní návrh posoudili také děkani obou fakult. Konečná verze Provozního řádu UC UP bude tedy hotova po zapracování všech připomínek, po souhlasném podpisu děkanů fakult a zřejmě i po souhlasném podpisu rektory UP prof. J. Mačákové. Kdy to bude? V krátké době.

-map-

Únor 1948 a tzv. studijní prověrky na Univerzitě Palackého v Olomouci /4/

Pokusme se sumarizovat pouhonorovou čistku na Univerzitě Palackého v průběhu roku 1948 realizovanou celouniverzitním akčním výborem. Na tomto místě je nutné zdůraznit značnou tvorivost písemných pramenů univerzitní proveniencí, takže rekonstrukce těchto událostí je možná jen cestou skládání tříštit informací z různých pramených zdrojů. Přesto si dovoluujeme tvrdit, že jednotlivé případy jsou konečné u pedagogů a zaměstnanců UP, nevylučujeme ale korekce celkového počtu postižených u studentské části olomoucké akademické obce, jež byla navíc perzekvována i po tzv. studijních prověrkách v roce 1949.

V důsledku této první perzekuční fáze byli prokazatelně vyloučeni ze studia posluchači Filozofické fakulty Bronislav Kulišek a Mario Híkl, posluchačka Pedagogické fakulty Bohuše Stavělová, posluchač Lékařské fakulty Zdeněk Fišer; student Pedagogické fakulty Miloš Buriánek byl vyloučen na dobu jednoho semestru.

Uvedme podrobnosti: Student Bronislav Kulišek se účastnil výzkumu, který pořádal Sociologický ústav FF UP na gymnáziu v Kyjově. Na konci listopadu 1948 obdržel rektorát UP zprávu, že Kulišek se na tomto ústavu dopustil takového jednání, které „neodpovídá dobrým akademickým mravům ani dobrému chování čl. občana“. Nato rektorát požádal ředitele kyjovského gymnázia, aby tuto záležitost náležitě objasnil. Kulišek při rozhovoru s žáky pronesl slova že „přijde nový únor“, a z gymnázia „vyletí“ ti profesori, kteří do svých studentů „nalévají komunismus“. Jeden z žáků, kteří byli svědky Kuliškových výroků, si postěžoval zmíněné profesorce a ta přenesla řešení této kauzy na Okresní sekretariát KSČ. Akční výbor UP 17. prosince 1948 zastavil zmíněný sociologický průzkum a nařídil, aby veškeré podobné výzkumy se realizovaly s jeho vědomím. Po dobu vyšetřování tohoto případu zakázal B. Kuliškovu účast na cvičeníh a skládání zkoušek. Kuliška však postihlo vyloučení až v rámci tzv. studijních prověrek.

Mario Híkl byl 5. října 1948 zadržen při pokusu o ilegální přechod státních hranic. Upadl také do podezření, že „chtěl vstoupit ve styk s protistátními živly, které pracují proti CSR“. Za svůj přečin byl Híkl potrestán čtrnáctidenním vězením, které mu uložil bezpečnostní referent ONV ve Znojmě. Akční výbor UP Híklův případ projednal z popudu Okresního akčního výboru NF Olomouck-venkov a Spolku posluchačů filozofie UP 21. prosince 1948 a dospěl k rozhodnutí Híkla vyloučit ze studia na UP.

B. Stavělová původně studovala do června 1948 na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde zastávala funkci předsedkyně Spolku posluchačů Pedagogické fakulty. Protože se při své předsednické

funkci střetávala s komunistickými studenty a svůj protikomunistický postoj netajila ani po únoru 1948, pokusila se uniknout vyloučení ze studia na brněnské univerzitě přestupem do Olomouce. Jenže místní AV si vyžádal stanovisko AV PdF MU a ve shodě s jeho krajně negativním obsahem Stavělovou ze studia na Pedagogické fakultě UP 7. června 1948 vyloučil.

Dne 21. října 1948 projednala schůze fakultního sboru Lékařské fakulty UP přípis olomoucké oblastní úřadovny Státní bezpečnosti, že její posluchač Zbyněk Fišer byl zatčen za přechovávání protistátních letáků a odsouzen k výkonu trestu v délce jednoho roku. Tentokrát vyloučení proběhlo rozhodnutím děkana LF UP Františka Lédla, samozřejmě za souhlasu AV UP.

Důvody vedoucí k jednosemestrálnímu vyloučení Miloše Buriánka nepostrádají tragikomické rysy. Na počátku března 1948 byl M. Buriánek přidělen jako instruktor k lyžařskému kurzu studentek olomouckého Slovanského gymnázia probíhajícímu na chatě Pošta ve Strbňovicích. Jednoho večera se dívky rozhodly ukrátkit dlouhou chvíli vskutku originální zábavou – soutěží v plivání. Cílem jejich slinných projektilů se stala fotografie tehdejšího premiéra Klementa Gottwalda, vystřižená z novin, kterou si závodnice osvětlily dvěma rozžatými svíčkami. Buriánek se této kratochvíle sice nezúčastnil, zato byl jejím častým svědkem – při jeho příchodu do místnosti se na státníkův portrét odhodlala plivnout jedna gymnazistka; nato byl poplivaný Gottwaldův portrét spálen. Po návratu do Olomouce potkal M. Buriánek účastníky plivancového závodění, a ta mu vmetla do tváře, že na Slovanském gymnáziu probíhá vyšetřování „plivánek“, a že je tedy jejich lyžařský instruktor udal. To ovšem nebyla pravda – udání pocházelo od některé ze studentek. Vyšetřování se poté přeneslo i na Univerzitu Palackého, kde se ho ujal kárná komise sestávající z rektora J. L. Fischera, ředitele rektorátní kanceláře Jiřího Götze a středoškolského profesora Václava Losíka předsedajícího akčnímu výboru Svazu zaměstnanců školství a osvěty, který již vyšetřoval provinilé gymnazistky. Miloš Buriánek byl potrestán tím, že mu do jeho studia nebyl započítán zimní semestr 1948/1949. Podle sdělení Krajského výboru KSČ v Olomouci Rektorátu UP připisem ze dne 6. prosince 1948, „jeho chování neodpovídalo chování vysokoškoláka. Zmíněný pan Buriánek byl jako nejstarší a nejvyspělejší účastník tzv. plivánek zodpověden za to, co se tam dělo. Iniciátorky této vulgární zábavy byly z ústavu (tj. ze Slovanského gymnázia – poznámka autora) a vůbec ze studia vyloučeny.“

PhDr. P. Urbásek, ředitel Archivu UP
Pokračování příště

Věřím a doufám

Věřím v Boha, Stvořitele nebe i Země, jakož i placebo efektu v reakcích člověka svědčícího o vůli člověka.

Věřím, že Bůh stvořil člověka k obrazu svému tím, že do jeho mysli vložil zvědavost a touhu poznávat stvořen.

Věřím, že svět je poznatelný a existuje stejně objektivně jako existuje Bůh.

Věřím, že jediná Hra, kterou Stvořitel hraje, spočívá v tom, že si vsadí na lidskou schopnost poznávat; přitom se záměrně zřekl možnosti sám sobě přes rameno nahlížet do karet, což uskutečňuje tím, že ponechal lidskému počínání něco stupňů volnosti k jejich vlastnímu použití.

Doufám, že projekt Homo chápe Stvořitel jako projekt experimentální (jehož případná grantová podpora je velkou neznámou).

Věřím, že vyhodnocení tohoto projektu by se obešlo bez statistické indukce v případě, že se omezí na samotnou planetu Zemi. V případě, že by byl

projekt Homo chápán jako experiment určený k zobečnění na celý vesmír nebo alespoň na galaxie Mléčné dráhy, statistické hodnocení by se stalo smysluplným – a bylo by mi mimořádnou poctou smět se na něm v jakékoliv funkci podílet.

Doufám, že hrůchy Zloby, Závisti, Licoměrnosti, Farizejství, Lži, Vandalsví a Krutosti, konstatované při měření kvality jedinců rodu Homo, nebudou shledány fatálními a nevyléčitelnými – a tedy důvodem pro likvidaci nezdařeného projektu.

Naopak doufám, že závady budou shledány odstranitelnými a opravitelnými.

Ze všeho nejvíc však doufám, že Stvořitel neshledá lidské jedince tvory nudnými, malichernými, postrádajícími humor, a proto zcela nezajímavými – protože právě tato vlastnost by byla nejsmutnějším zklamáním pro toho, kdo do projektu Homo vložil stovky milionů let času a nezměřitelně mnoho energie.

Prof. S. Komenda

13. ŘÍJNA

D. Greenslade: *Enfant terrible anglo-velšské poezie.* Autorské čtení v rámci festivalu Poezie bez hranic. Pořádá FF UP ve spolupráci s Britskou radou v Praze. Ponorka, tř. 1. máje 8, 16.30 hod.

15. ŘÍJNA

Sexualita ve staré Číně – o tom, co se dělo v tradiční čínské ložnici i mimo ni a co si tom Číňané mysleli. Přednáška v rámci programu Měsíce Číny a Japonska 2002 proslaví J. Maršálek v klubovně Vlastivědného muzea v Olomouci, v 18.00 hod.

Prof. I. Chajda, DrSc., K. Dušek (PřF UP): *Implikace v intuicionistické logice.* Seminář u univerzitní algebry a uspořádaných množin, posluchárna č. 301, Olomouc-Hejčín, Tomkova 40, 13 hod. Pořádá Katedra algebry a geometrie PřF UP.

16. ŘÍJNA

Usu si suši – praktická ukázka přípravy a ochutnávka specialit japonské kuchyně. Přednáška v rámci programu Měsíce Číny a Japonska 2002 proslaví K. Hirota, v klubovně Vlastivědného muzea v Olomouci, v 18 hod.

Host Katedry historie FF UP: Doc. M. Říhová, CSc. (LF): *Kodikologie.* Seminární pracovna č. 1, Katedra historie FF UP, 15 hod.

Ty syčáci – opera SSSS. Pункová opera o čtyřech dějstvích, k níž libreto napsal P. Váša a na dvou hodinách hudby se skladatelsky podílela celá dvojice Těch syčáků. Divadlo hudby, v 19.30 hod.

17. ŘÍJNA

Vystoupení Japonského souboru písní a tanců – v rámci programu Měsíce Číny a Japonska 2002, aula FF UP, 10.00 hod.

Mgr. M. Pavlíček, Ph.D. (UP): *Antické motivy v barokní architektuře střední Evropy.* Přednáška. Pořádá Katedra dějin umění FF UP, 15 hod., velký konferenční sál Uměleckého centra UP.

-red-

Diskuse, názory, ohlasy

Ad: Slibuji, co jsem slíbil

MUDr. D. Markovi, Ph.D., pisatelé článku Slibuji, co jsem slíbil, jsem dal v telefonickém rozhovoru zapravdu hned následující den po jeho promoci. Platný Statut Univerzity Palackého v Olomouci totiž v článku 53 sice odkazuje na znění slibů uvedená ve statutech fakult, text slibu však, v rozdílné podobě, mají ve svých statutech pouze Cyrilometodějská teologická a Filozofická fakulta.

V současné praxi se užívá jednotný text latinského slibu, který byl součástí dřívější podoby Statutu UP, protože doktorské promoce se konají společně pro více fakult.

Zmíněným problémem se zabývala porada rektorky UP s děkany fakult 1. 10. 2002. Bylo dohodnuto, že užívání text slibu znovu posoudí děkani fakult a uváží možnost jeho opětového včlenění do univerzitního statutu, včetně jeho českého překladu.

Text slibu i jeho překladu mohou referentky fakult rozesílat zároveň s pozvánkou a bude k dispozici i v místnosti, kde dostávají doktorandi instrukce k průběhu obřadu.

PhDr. T. Hrbek, kancléř UP

Vaše teorie je potrhá, ale ne tolik potrhá, aby nemohla platit.

Niels H. D. Bohr (* 7. 10. 1885)